

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus

maanteiden ja rautateiden pääväylistä ja niiden palvelutasosta

Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaisesti säädetään liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 4 §:n 3 momentin ja 13 a §:n 5 momentin, ratalain (110/2007) 4 §:n 3 momentin sekä tieliikennelain (267/1981) 25 §:n 1 momentin nojalla, sellaisina kuin niistä ovat, liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 4 §:n 3 momentti ja 13 a §:n 5 momentti laissa 572/2018 sekä ratalain 4 §:n 3 momentti laissa 573/2018:

1 §

Asetuksen soveltamisala

Tässä asetuksessa tarkoitetaan *maanteiden pääväyillä* liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) mukaista maanteiden runkoverkkoa ja *rautateiden pääväyillä* ratalain (110/2007) mukaista rautateiden runkoverkkoa. Tätä asetusta sovelletaan näihin pääväyliin.

2 §

Maanteiden pääväylät

Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuja maanteitä ovat seuraavat valtion omistamat maanteiden pääväylät (liite 1):

- 1) Valtatie 1 Helsinki – Turku (tieosat 3 - 35)
- 2) Valtatie 2 Helsinki – Pori (tieosat 1 - 51)
- 3) Valtatie 3 Helsinki – Tampere – Jalasjärvi (tieosat 101/2179 m - 228)
- 4) Valtatie 3 Laihia – Vaasa (tieosat 246 – 252/3102 m)
- 5) Valtatie 4 Helsinki – Lahti – Jyväskylä – Oulu – Keminmaa – Rovaniemi – Inari (tieosat 102 - 426 ja 428 - 560)
- 6) Valtatie 5 Lusi – Mikkeli – Kuopio – Iisalmi – Kajaani (tieosat 113 - 306)
- 7) Valtatie 6 Koskenkylä – Kouvola – Imatra – Joensuu – Kajaani (tieosat 116 – 438/5325 m)
- 8) Valtatie 7 Helsinki – Vaalimaa (tieosat 1 - 41)
- 9) Valtatie 8 Turku – Pori – Vaasa – Ytterjeppo – Kokkola – Oulu (tieosat 102/3940 m - 239 ja 301/1358 m - 439)
- 10) Valtatie 9 Turku – Tampere – Jyväskylä – Kuopio – Joensuu – Niirala (tieosat 101/3963 m - 325 ja 327 - 361)
- 11) Valtatie 12 Rauma – Tampere – Pälkäne – Tuulos – Lahti – Kouvola (tieosat 101 – 127 ja 201/125 m - 232)
- 12) Valtatie 15 Kotka – Kouvola (tieosat 1/1312 m - 8)
- 13) Valtatie 18 Seinäjoki – Laihia (tieosat 1 - 10)
- 14) Valtatie 19 Jalasjärvi – Seinäjoki – Ytterjeppo (tieosat 1 - 23)
- 15) Valtatie 21 Tornio – Kilpisjärvi (tieosat 105 - 237)
- 16) Valtatie 25 Hanko – Mäntsälä (tieosat 2/200 m - 36)
- 17) Valtatie 29 Keminmaa – Tornio (tieosat 1 - 3)
- 18) Kantatie 40 Turun kehätie (tieosat 1/1970 m - 6/2312 m)
- 19) Kantatie 50 Kehä III (tieosat 3 - 8)
- 20) Seututie 103 Vuosaaren satamatie (tieosa 1)
- 21) Seututie 355 Merituulentie (tieosa 1/615 m - 1/3742 m)

22) Yhdystie 1851 Suikkilantie (tieosa 1/62 m - 1/2400 m)

Maanteiden pääväylät on määritelty tieosina, joilla tarkoitetaan liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 108 a §:n tarkoittaman maantierekisterin mukaisia tieosia mukaan lukien niistä erkanevat ja niihin liittyvät rampit.

3 §

Rautateiden pääväylät

Ratalain (110/2007) 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuja ratoja ovat seuraavat rautateiden pääväylät (liite 2):

- 1) Helsinki asema – Turku satama
- 2) Turku asema – Toijala
- 3) Kerava asema – Vuosaari
- 4) Huopalahti – Havukoski
- 5) Helsinki asema – Riihimäki asema
- 6) Riihimäki asema – Tampere asema
- 7) Tampere asema – Seinäjoki asema
- 8) Seinäjoki asema – Vaasa
- 9) Seinäjoki asema – Oulu asema
- 10) Oulu asema – Kemi
- 11) Kemi – Rovaniemi
- 12) Kemi – Tornio-raja
- 13) Oulu asema – Vartius-raja
- 14) Tuomioja – Rautaruukki
- 15) Kokkola – Ykspihlaja
- 16) Helsinki asema – Lahti
- 17) Riihimäki asema – Lahti
- 18) Lahti – Kouvola asema
- 19) Kouvola asema – Kotka satama ja Kotka Mussalo
- 20) Juurikorpi – Hamina
- 21) Kouvola asema – Lappeenranta
- 22) Luumäki – Vainikkala asema
- 23) Lappeenranta – Joensuu asema
- 24) Imatra tavara – Imatrankoski-raja
- 25) Iisalmi – Ylivieska
- 26) Kouvola asema – Kuopio
- 27) Kuopio – Kontiomäki
- 28) Jyväskylä – Pieksämäki asema
- 29) Jyväskylä – Äänekoski
- 30) Tampere asema – Jyväskylä
- 31) Tampere asema – Rauma
- 32) Kokemäki – Tahkoluoto

Rautateiden pääväylät muodostuvat liikennepaikoista ja niiden välisistä radoista. Liikennepaikalla tarkoitetaan liikenteenohjausta ja matkustaja- ja tavaraliikennettä varten rajattua aluetta, jonka rataverkon haltija on nimennyt liikennepaikaksi rautatielain (304/2011) 32 §:n mukaisessa verkkoselostuksessa.

4 §

Maanteiden pääväylien palvelutaso

Tienpitäjän on huolehdittava maanteiden pääväylien riittävän palvelutason ylläpitämisestä huomioiden kunkin maantien liikenteellinen merkitys. Näihin pääväyliin kuuluvat tiet luokitellaan palvelutasoluokkiin I ja II niiden liikenteellisen merkityksen perusteella. Maanteiden luokittelu palvelutasoluokkiin esitetään asetuksen liitteessä 3.

Tason I pääväylillä tienpitäjän on turvattava pitkämatkaisen liikenteen hyvä ja tasainen matkanopeus. Nopeusrajoituksen on oltava vähintään 80 km/h. Moottoriteillä nopeusrajoituksen on oltava 120 km/h. Tason I pääväylillä on oltava turvallisia ohitusmahdollisuuksia säännöllisin välein. Tason I pääväylillä liittymien määrän on oltava rajoitettua. Liittymien on oltava sellaisia, että ne eivät merkittävästi haittaa pääsuunnan liikennettä.

Tason II pääväylillä tienpitäjän on turvattava alueelliset olosuhteet huomioon ottaen pitkämatkaiselle liikenteelle mahdollisimman tasainen matkanopeus. Nopeusrajoituksen on oltava vähintään 80 km/h. Jos pitkämatkaisen liikenteen määrä tiellä on vähäinen, voi tienpitäjä ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ohitusmahdollisuuksien määrässä sekä liittymien ratkaisuisissa ja niiden määrässä.

Tienpitäjä voi poiketa 2 ja 3 momentin mukaan edellyttävästä nopeusrajoituksen vähimmäistasosta liikenneturvallisuuteen, ympäristöön ja maankäyttöön liittyvien syiden takia, jos paikalliset olosuhteet sitä vaativat. Tienpitäjän on kuitenkin päätöstä tehdessään huomioitava pitkämatkaisen liikenteen mahdollisimman ennakoitavan ja tasaisen matkanopeuden turvaaminen maanteiden pääväylillä. Tienpitäjä voi myös poiketa moottoriteillä 2 momentin mukaan edellyttävästä nopeusrajoituksesta vastaavilla perusteilla.

Erityisesti kaupunkialueilla tienpitäjän on sovitettava nopeusrajoitukset ja liikennealueiden ratkaisut paikallisiin olosuhteisiin ja kaupunkien maankäyttöön. Näillä alueilla tienpitäjä voi poiketa 2 ja 3 momentin mukaan edellyttävistä nopeusrajoituksen vähimmäistasoista siten kun 4 momentissa säädetään.

5 §

Rautateiden pääväylien palvelutaso

Rataverkon haltijan on huolehdittava rautateiden pääväylien riittävän palvelutason ylläpitämisestä huomioiden kunkin radan liikenteellinen merkitys. Rautateiden pääväylien rataosuudet luokitellaan henkilöliikenteen ja tavaraliikenteen ratoihin niiden pääasiallisen liikenneprofiilin perusteella. Rataosuuksien liikenneprofiilit esitetään asetuksen liitteessä 4.

Rautateiden pääväylien henkilöliikenteen radoilla nopeuden on oltava vähintään 120 km/h.

Rautateiden pääväylien tavaraliikenteen radoilla nopeuden on oltava vähintään 80 km/h. Tavaraliikenteen radoilla akselipainon on oltava vähintään 22,5 tonnia.

Rautateiden pääväylillä on erityisesti huomioitava rataosuudet, jotka kuuluvat liikenneprofiililtaan sekä henkilö- että tavaraliikenteen ratoihin. Tällaisten rataosuuksien on lähtökohtaisesti täytettävä sekä henkilöliikenteen että tavaraliikenteen ratojen palvelutasojen vähimmäisvaatimukset.

Rataverkon haltija voi poiketa 2 ja 3 momentin mukaan edellyttävästä vähimmäisnopeudesta ja akselipainosta liikenneturvallisuuteen, ympäristöön ja maankäyttöön liittyvien paikallisten olosuhteiden sitä vaatiessa. Rataverkon haltijan on päätöstä tehdessään kuitenkin huomioitava liikenteen mahdollisimman ennakoitavan ja tasaisen matkanopeuden turvaaminen rautateiden pääväylillä.

6 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2018

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Erityisasiantuntija Tero Jokilehto

Liitteet

1. KARTTA MAANTEIDEN PÄÄVÄYLISTÄ
2. KARTTA RAUTATEIDEN PÄÄVÄYLISTÄ
3. TAULUKKO MAANTEIDEN PÄÄVÄYLIEN PALVELUTASOLUOKISTA
4. TAULUKKO RAUTATEIDEN PÄÄVÄYLIEN RATOJEN PÄÄASIAALLISISTA LIIKENNEPROFIILEISTA

1. KARTTA MAANTEIDEN PÄÄVÄYLISTÄ

2. KARTTA RAUTATEIDEN PÄÄVÄYLÄSTÄ

3. TAULUKKO MAANTEIDEN PÄÄVÄYLIEN PALVELUTASOLUOKISTA

Maanteiden pääväyliin kuuluva maantie	Palvelutasoluokka (I / II)	Pituus (km)
Vt 1 Helsinki – Turku (tieosat 3 - 35)	I	157
Vt 2 Helsinki – Pori (tieosat 1 - 51)	I	223
Vt 3 Helsinki – Tampere - Jalasjärvi (tieosat 101/2179 m - 228)	I	321
Vt 3 Laihia – Vaasa (tieosat 246 - 252/3102 m)	I	24
Vt 4 Helsinki – Lahti (tieosat 102 - 120)	I	98
Vt 4 Lahti – Jyväskylä (tieosat 201 - 233)	I	164
Vt 4 Jyväskylä – Oulu (tieosat 301 - 367)	I	337
Vt 4/29 Oulu – Keminmaa (tieosat 401 - 426)	I	116
Vt 4 Keminmaa – Rovaniemi (tieosat 428 - 449)	II	106
Vt 4 Rovaniemi – Inari (tieosat 503 - 560)	II	328
Vt 5 Lusi – Mikkeli (tieosat 113 - 127)	I	82
Vt 5 Mikkeli – Kuopio (tieosat 128 - 202)	I	171
Vt 5 Kuopio – Iisalmi (tieosat 203 - 217)	I	77
Vt 5 Iisalmi – Kajaani (tieosat 218 - 306)	II	105
Vt 6 Koskenkylä – Kouvola (tieosat 116 - 130)	I	65
Vt 6 Kouvola – Imatra (tieosat 201 - 311)	I	131
Vt 6 Imatra – Joensuu (tieosat 312 - 350)	II	188
Vt 6 Joensuu – Kajaani (tieosat 401 – 438/5325 m)	II	228
Vt 7 Helsinki – Vaalimaa (tieosat 1 - 41)	I	173
Vt 8 Turku – Pori (tieosat 102/3940 m - 202)	I	137
Vt 8 Pori – Vaasa (tieosat 203 - 239)	II	175
Vt 8 Vaasa – Ytterjeppo (tieosat 301/ 1358 m - 318)	I	67
Vt 8 Ytterjeppo – Kokkola (tieosat 319 - 404)	I	63
Vt 8 Kokkola – Oulu (tieosat 406 - 439)	II	165
Vt 9 Turku – Tampere (tieosat 101/3963 m - 124)	I	122
Vt 9 Tampere – Jyväskylä (tieosat 204 - 235)	I	151
Vt 9 Jyväskylä – Kuopio (tieosat 303 - 325)	I	114
Vt 9 Kuopio – Niirala (tieosat 327 - 361)	II	159
Vt 12 Rauma – Tampere (tieosat 101 - 127)	I	141
Vt 12 Tampere – Pälkäne (tieosat 201/125 - 208)	I	43
Vt 12 Pälkäne – Tuulos (tieosat 209 - 214)	II	35
Vt 12 Tuulos – Lahti (tieosat 215 - 223)	I	47
Vt 12 Lahti – Kouvola (tieosat 224 - 232)	I	56
Vt 15 Kotka – Kouvola (tieosat 1/1312 m - 8)	I	45
Vt 18 Seinäjoki – Laihia (tieosat 1 - 10)	I	61
Vt 19 Jalasjärvi – Seinäjoki - Ytterjeppo (tieosat 1 - 23)	I	120

Vt 21 Tornio – Kilpisjärvi (tieosat 105 - 237)	II	467
Vt 25 Hanko – Mäntsälä (tieosat 2/200 m - 36)	I	159
Vt 29 Keminmaa – Tornio (tieosat 1 - 3)	I	17
Kt 40 Turun kehätie (tieosat 1/1970 m - 6/2312 m)	I	27
Kt 50 Kehä III (tieosat 3 - 8)	I	32
St 103 Vuosaaren satamatie (tieosa 1)	I	4
St 355 Merituulentie (tieosa 1/615 m - 1/3742 m)	I	3
Yt 1851 Suikkilantie (tieosa 1/62 m – 1/2400 m)	I	2

4. TAULUKKO RAUTATEIDEN PÄÄVÄYLIEN RATOJEN PÄÄASIALLISTISTA LIIKENNEPROFIILEISTA

Rautateiden pääväyliin kuuluva rata	Pituus (km)	Pääasiallinen liikenneprofiili
Helsinki asema – Turku satama	196	Henkilöliikenne
Turku asema – Toijala	128	Tavaraliikenne
Kerava asema – Vuosaari	19	Tavaraliikenne
Huopalahti – Havukoski	27	Henkilöliikenne
Helsinki asema – Riihimäki asema	70	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Riihimäki asema – Tampere asema	116	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Tampere asema – Seinäjoki asema	159	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Seinäjoki asema – Vaasa	75	Henkilöliikenne
Seinäjoki asema – Oulu asema	335	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Oulu asema – Kemi	105	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Kemi – Rovaniemi	114	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Kemi – Tornio-raja	29	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Oulu asema – Vartius-raja	263	Tavaraliikenne
Tuomioja – Rautaruukki	37	Tavaraliikenne
Kokkola – Ykspihlaja	5	Tavaraliikenne
Helsinki asema – Lahti	105	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Riihimäki asema – Lahti	58	Tavaraliikenne
Lahti – Kouvola asema	61	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Kouvola asema – Kotka satama ja Kotka Mussalo	57	Tavaraliikenne
Juurikorpi – Hamina	19	Tavaraliikenne
Kouvola asema – Lappeenranta	86	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Luumäki – Vainikkala asema	33	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Lappeenranta – Joensuu asema	229	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Imatra tavara – Imatrankoski-raja	10	Tavaraliikenne
Iisalmi – Ylivieska	154	Tavaraliikenne
Kouvola asema – Kuopio	273	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne

Rautateiden pääväyliin kuuluva rata	Pituus (km)	Pääasiallinen liikenneprofiili
Kuopio – Kontiomäki	200	Tavaraliikenne
Jyväskylä – Pieksämäki asema	80	Tavaraliikenne
Jyväskylä – Äänekoski	47	Tavaraliikenne
Tampere asema – Jyväskylä	152	Henkilöliikenne, Tavaraliikenne
Tampere asema – Rauma	144	Tavaraliikenne
Kokemäki – Tahkoluoto	70	Tavaraliikenne